Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2026)0261

Kommissionens 2025-rapport om Serbien

Europa-Parlamentets beslutning af 8. juli 2026 om Kommissionens 2025-rapport om Serbien (2025/2255(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Serbien på den anden side[1], som trådte i kraft den 1. september 2013,

– der henviser til Serbiens ansøgning af 19. december 2009 om medlemskab af EU,

– der henviser til Kommissionens udtalelse af 12. oktober 2011 om Serbiens ansøgning om medlemskab af Den Europæiske Union (COM(2011)0668), Det Europæiske Råds afgørelse af 1. marts 2012 om at give Serbien status som kandidatland og Det Europæiske Råds afgørelse af 28. juni 2013 om at indlede forhandlinger med Serbien om tiltrædelse af EU,

– der henviser til Bruxellesaftalen af 27. februar 2023 og Ohridaftalen af 18. marts 2023 og gennemførelsesbilaget hertil,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1529 af 15. september 2021 om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (IPA III)[2],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1449 af 14. maj 2024 om oprettelse af reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan[3],

---

1 EUT L 278 af 18.10.2013, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2013/490/oj.
2 EUT L 330 af 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 EUT L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– der henviser til formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde i Thessaloniki den 19. og 20. juni 2003,

– der henviser til erklæringerne fra topmøderne mellem EU og landene på Vestbalkan den 17. maj 2018 i Sofia og den 6. maj 2020 i Zagreb,

– der henviser til Europarådets rammekonvention om beskyttelse af nationale mindretal, som Serbien ratificerede i 2001, og Europarådets europæiske pagt om regionale sprog eller mindretalssprog, som Serbien ratificerede i 2006,

– der henviser til Amnesty Internationals tekniske briefing, der blev offentliggjort den 27. marts 2025 med titlen "Serbia: journalists targeted with Pegasus spyware" (EUR 70/9186/2025), som dokumenterer, at undersøgende journalister er blevet udsat for spionagesoftwaren Pegasus,

– der henviser til Freedom in the World-landerapporten om Serbien fra 2026, der blev offentliggjort af Freedom House den 19. marts 2026,

– der henviser til Journalister Uden Grænsers internationale pressefrihedsindeks for 2025, der blev offentliggjort den 2. maj 2025,

– der henviser til mødet mellem Vestbalkans ledere den 1. juli 2025 i Skopje, Nordmakedonien, om vækstplanen for Vestbalkan,

– der henviser til erklæringen af 17. december 2025 fra topmødet mellem EU og Vestbalkan,

– der henviser til formandskabets konklusioner af 16. december 2025 om udvidelse,

– der henviser til Berlinprocessen, som blev igangsat den 28. august 2014,

– der henviser til formandens konklusioner fra 2025-topmødet inden for rammerne af Berlinprocessen den 22. oktober 2025,

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 6. oktober 2020 med titlen "En økonomisk plan og investeringsplan for Vestbalkan" (COM(2020)0641),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 8. november 2023 med titlen "Ny vækstplan for landene på Vestbalkan" (COM(2023)0691),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 8. juli 2025 med titlen "Rapport om retsstatssituationen 2025 – Retsstatssituationen i Den Europæiske Union" (COM(2025)0900), ledsaget af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene med titlen "2025

Rule of Law Report – Country Chapter on the rule of law situation in Serbia" (SWD(2025)0931),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 4. november 2025 med titlen "Meddelelse om EU's udvidelsespolitik 2025" (COM(2025)0690), ledsaget af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene med titlen "Serbia 2025 Report" (SWD(2025)0755),

– der henviser til den første aftale af 19. april 2013 om principperne for en normalisering af forbindelserne mellem regeringerne i Serbien og Kosovo, til aftalerne af 25. august 2015 og til den igangværende EU-støttede dialog med henblik på en normalisering af forbindelserne,

– der henviser til den endelige rapport, som blev offentliggjort den 19. august 2022, fra valgobservationsmissionen under Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa/Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder (OSCE/ODIHR) om det tidlige parlaments- og præsidentvalg den 3. april 2022 i Serbien,

– der henviser til den endelige rapport, som blev offentliggjort den 28. februar 2024, fra valgobservationsmissionen under OSCE/ODIHR om det tidlige parlamentsvalg den 17. december 2023 i Serbien,

– der henviser til Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2006, til Rådets konklusioner fra marts 2020 og til rådsformandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råd i København den 21. og 22. juni 1993, også kendt som Københavnskriterierne,

– der henviser til udtalelserne fra FN's særlige rapportører af 4. august 2025 om den serbiske regerings forfølgelse af studenterbevægelsen,

– der henviser til den serbiske forfatnings artikel 14 om beskyttelse af nationale mindretal,

– der henviser til sine tidligere beslutninger om Serbien, navnlig beslutningen af 22. oktober 2025 om polarisering og øget undertrykkelse i Serbien et år efter tragedien i Novi Sad[4],

– der henviser til sin beslutning af 11. marts 2026 om EU's udvidelsesstrategi,

– der henviser til Udenrigsudvalgets besøg i Serbien den 22.-

---

4 EUT C, C/2026/2098, 29.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2098/oj.

24. januar 2026,

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til betænkning fra Udenrigsudvalget (A10-0163/2026),

A. der henviser til, at udvidelse er et centralt udenrigspolitisk redskab for EU og en strategisk geopolitisk investering i langvarig fred, stabilitet, sikkerhed og velstand for kontinentet;

B. der henviser til, at hvert kandidatland i udvidelsesprocessen vurderes på grundlag af sine egne resultater med hensyn til opfyldelse af Københavnskriterierne samt respekten for og et urokkeligt engagement i fælles europæiske værdier og rettigheder, beskyttelse af mindretal og tilpasning til EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik; der henviser til, at der ikke er nogen genveje til EU-medlemskab;

C. der henviser til, at Serbien er nødt til at gøre en ekstra indsats for at tilpasse sin udenrigspolitik til EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik yderligere, da visse handlinger, udtalelser og kontakter på højt plan, herunder den serbiske præsidents deltagelse i militærparaden den 9. maj 2025 i Moskva, er i strid med EU's centrale udenrigspolitiske holdninger, navnlig med hensyn til Rusland;

D. der henviser til, at det går væsentligt langsommere eller endda er gået tilbage med EU-relaterede reformer i Serbien på flere centrale områder, navnlig med hensyn til grundlæggende elementer i tiltrædelsesprocessen såsom retsstatsprincippet, grundlæggende rettigheder og mediefrihed; der henviser til, at Kommissionen har konstateret fortsatte mangler i de demokratiske institutioners funktion; der henviser til, at kun 2 af de 35 forhandlingskapitler indtil videre er blevet foreløbigt afsluttet;

E. der henviser til, at politiske rettigheder og borgerlige frihedsrettigheder i de seneste år er blevet støt udhulet i Serbien af den regerende koalition, hvilket har lagt pres på uafhængige medier, den akademiske verden, etniske mindretal, den politiske opposition og civilsamfundsorganisationer, samtidig med at institutionerne systematisk er blevet svækket, og grænserne mellem politiske aktører, staten og mediernes magt er blevet udvisket;

F. der henviser til, at Serbien stadig er en vigtig kampplads for udenlandske desinformationskampagner, navnlig iværksat af Rusland og Kina, der forsøger at skabe antivestlige narrativer, hvoraf mange også skabes og spredes af indenlandske aktører; der henviser til, at russiske propagandakanaler som RT Balkan (tidligere Russia Today) og Sputnik opererer frit i Serbien og udøver betydelig indflydelse ved at udvikle EU-fjendtlige og antidemokratiske narrativer og sprede dem i regionen; der henviser til, at disse narrativer forstærkes af Serbiens statslige medier;

G. der henviser til, at uafhængige medieovervågninger i 2024 har vist, at de serbiske medier fortsat udviser en tilbagegang i demokratiet, da det regerende flertal optager over 90 % af nyhedssendetiden i primetime på de nationale TV-stationer og overvejende fremstilles neutralt eller positivt, mens oppositionen får mindre end 10 % af sendetiden og i vid udstrækning fremstilles negativt;

H. der henviser til, at Serbien i overensstemmelse med kapitel 23 skal påvise reelle forbedringer i den effektive udøvelse af rettighederne for personer, der tilhører nationale mindretal; der henviser til, at religionsfrihed er en europæisk kerneværdi og en grundlæggende menneskerettighed; der henviser til, at Serbien derfor er forpligtet til at respektere og garantere denne frihed for alle personer, der er bosiddende på dets område, i overensstemmelse med landets internationale forpligtelser og menneskerettighedsforpligtelser;

I. der henviser til, at den sociale situation i Serbien fortsat er vanskelig; der henviser til, at UNICEF bemærker, at Serbien er et af de lande i Europa, hvor uligheden er størst; der henviser til, at 13,6 % af befolkningen i 2024 var ramt af materielle afsavn og social nød, at andelen af personer i risiko for fattigdom eller social udstødelse lå på 27,2 % i 2023, og at ungdomsarbejdsløsheden lå på 24,5 %; der henviser til, at befolkningen i landdistrikterne fortsat er særligt sårbar;

J. der henviser til, at EU fortsat er Serbiens vigtigste handelspartner og tegnede sig for 58,3 % af Serbiens samlede handel i 2024, landets største kilde til investeringer og dets største yder af finansiel bistand; der henviser til, at EU fortsat med stor margin er den største kilde til pengeoverførsler fra serbere, der arbejder i EU, hvilke udgør en afgørende og stabil indtægtskilde for mange serbiske husholdninger og spiller en væsentlig rolle i landets økonomi;

Vilje til EU-tiltrædelse

1. understreger, at fremskridt på vejen mod tiltrædelse af EU – en proces, som er reelt meritbaseret – er betinget af fuld respekt for EU's værdier og tilslutning til demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder, som alle er nedfældet i Københavnskriterierne; understreger, at dette ikke kun indebærer at vedtage reformer, men også at gennemføre dem omhyggeligt og fuldstændigt, da den vedvarende kløft mellem tilpasningen af lovgivningen og den faktiske gennemførelse fortsat underminerer Serbiens fremskridt; understreger, at hvert lands vej mod EU-integration skal vurderes på grundlag af dets egne resultater, og at intet land bør kobles sammen med et andet eller behandles som en del af en pakke; fremhæver, at der ikke kan være nogen genveje, hvad angår EU's værdier og grundlæggende principper, da tiltrædelse af EU er en teknisk og politisk proces;

2. bemærker, at der ifølge Kommissionens rapport fra 2025 er sket en vis grad af forberedelse og en delvis gennemførelse af Kommissionens henstillinger; beklager dog, at Serbiens centrale forpligtelser som skitseret i landets uofficielle dokument fra november 2024, der har til formål at fjerne de resterende hindringer for åbningen af klynge 3, i vid udstrækning stadig ikke er opfyldt; beklager i den forbindelse regeringens nylige opildnende retorik rettet mod de lande, der ikke støttede åbningen af klynge 3;

3. understreger, at udvidelsesprocessens troværdighed skal bevares gennem anvendelse af strenge og retfærdige betingelser, samtidig med at det sikres, at reformbestræbelser anerkendes behørigt, hvor det er relevant.

4. minder om Serbiens erklærede tilsagn om, at det har EU-medlemskab som et strategisk mål, men bemærker, at erklærede tilsagn ofte ikke er blevet omsat i praksis, hvilket var tydeligt, da Serbiens højeste repræsentanter ikke deltog i topmødet mellem EU og Vestbalkan i december 2025; understreger, at denne vedvarende uoverensstemmelse kræver en præcisering af Serbiens europæiske kurs; opfordrer Serbien til konkret at vise et vedvarende engagement i EU's værdier og standarder og til konsekvent at følge sit engagement i EU-medlemskab;

5. gør på ny opmærksom på Vestbalkans strategiske betydning i den aktuelle geopolitiske kontekst for sikkerheden og stabiliteten i EU som helhed; anfører, at Serbien på grund af sin størrelse og geopolitiske placering har en direkte indvirkning på den overordnede stabilitet i regionen; fordømmer derfor Serbiens forsøg på at etablere en indflydelsessfære og dets aktiviteter, der undergraver nabolandes suverænitet;

6. gentager, at der er et stort behov for, at Serbien klart og konsekvent viser, at landet er geopolitisk orienteret mod EU, herunder ved at tilpasse sig EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) fuldt ud, navnlig de restriktive foranstaltninger, som EU har truffet i forbindelse med Ruslands angrebskrig mod Ukraine, og udtrykker alvorlig bekymring over, at Serbien fortsat ikke tilpasser sig EU's FUSP fuldt ud; beklager, at landets tilpasning er blandt de laveste af alle kandidatlande; bemærker, at Serbiens manglende tilpasning til EU's udenrigspolitik, herunder landets undladelse af at vedtage restriktive foranstaltninger, er i strid med et af de specifikke mål, der er fastsat i artikel 3 i forordningen om reform- og vækstfaciliteten[5]; gentager sit synspunkt om, at fuld tilpasning fortsat er et ufravigeligt krav for tiltrædelse; glæder sig over

---

5 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1449 af 14. maj 2024 om oprettelse af reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan (EUT L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj).

Serbiens nylige tilpasning til Rådets afgørelser (FUSP) 2026/438[6] og (EU) 2025/490[7], men understreger endnu en gang, at en selektiv tilpasning ikke er tilstrækkelig;

7. beklager Serbiens fortsatte tætte forbindelser og uddybning af partnerskabet med Rusland, som giver anledning til bekymring over landets strategiske orientering og undergraver en troværdig vej mod EU-medlemskab; understreger, at Serbiens vej mod EU kræver et klart strategisk valg; understreger, at en politik, der går ud på at balancere mellem EU og andre geopolitiske aktører, er uforenelig med den politiske tillid, der forventes af et kandidatland; opfordrer de serbiske myndigheder til at afstå fra offentlige budskaber og handlinger, som strider mod EU's centrale udenrigs- og sikkerhedspolitiske holdninger;

8. er dybt bekymret over Ruslands og Kinas investeringer i Serbien og deres voksende indflydelse på de politiske og økonomiske processer i regionen; fordømmer det højtstående besøg i Beograd i marts 2026 af Den Russiske Føderations minister for økonomisk udvikling, som er opført på EU's sanktionsliste; opfordrer til øjeblikkelig lukning af det såkaldte russisk-serbiske humanitære center i Niš, der fungerer som en base for det russiske militære efterretningsorgan (GRU) til at operere fra et kandidatland, og opfordrer indtrængende Serbien til at indstille alt militært samarbejde med Rusland, da det rejser legitime spørgsmål om Serbiens strategiske orientering og tilpasning til EU's sikkerhedsinteresser; fordømmer Ruslands indblanding i Serbiens indre anliggender; minder om, at Serbien aktivt benyttes som en regional platform til at udbrede desinformations- og misinformationskampagner i hele regionen på det vestlige Balkan;

9. udtrykker bekymring over Serbiens igangværende militære opbygning kombineret med en stadig mere fjendtlig retorik over for nabolandene og uddybningen af Serbiens sikkerheds- og forsvarssamarbejde med Kina, herunder øvelser med specialstyrker og udvidelsen af strategiske aftaler, og den stigende tilstedeværelse af kinesisk sikkerheds- og overvågningsteknologi; fordømmer på det kraftigste Serbiens nylige køb af kinesiske CM-400AKG ballistiske luft til jord-missiler; advarer om, at denne militære oprustning ændrer den regionale sikkerhedsbalance og undergraver den

---

6 Rådets afgørelse (FUSP) 2026/438 af 23. februar 2026 om ændring af afgørelse (FUSP) 2022/266 om restriktive foranstaltninger som reaktion på Den Russiske Føderations ulovlige anerkendelse, besættelse eller annektering af visse ikkeregeringskontrollerede områder i Ukraine (EUT L, 2026/438, 23.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/438/oj).

7 Rådets afgørelse (EU) 2025/490 af 18. februar 2025 om indgåelse på vegne af Den Europæiske Union af en aftale om Republikken Kroatiens deltagelse i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og af tre dertil knyttede aftaler (EUT L, 2025/490, 18.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/490/oj).

regionale stabilitet og det gode naboskabsforhold til de omkringliggende NATO-medlemslande; understreger, at sådanne indkøb er i strid med EU's FUSP og rejser alvorlige spørgsmål om Serbiens geopolitiske orientering; understreger, at større forsvarsindkøb fra autoritære strategiske konkurrenter til EU kræver fuld gennemsigtighed og en omhyggelig vurdering af deres konsekvenser for den regionale stabilitet, interoperabilitet og Serbiens erklærede europæiske orientering; bemærker med bekymring det nylige samarbejdsmemorandum mellem det serbiske regeringsparti og det kinesiske kommunistparti, som rejser yderligere spørgsmål vedrørende Serbiens strategiske tilsagn om at forfølge sin vej mod EU;

10. fordømmer, at Serbien er blevet en base for russiske efterretningstjenester til at udføre sabotageaktiviteter i Europa; udtrykker alvorlig bekymring over, at troværdige rapporter peger på, at Serbien er blevet et centralt operationelt knudepunkt for russiske hybrid- og destabiliseringsaktiviteter i Europa; fremhæver navnlig dokumenterede tilfælde, hvor personer, der er rekrutteret og finansieret af aktører med tilknytning til russisk efterretningstjeneste, har gennemført koordinerede provokationer og handlinger med det formål at skabe etniske og religiøse spændinger i EU-medlemsstaterne; bemærker endvidere rapporter om organiserede netværk, der opererer fra serbisk territorium, herunder træning og deployering af personer med henblik på destabiliserende handlinger i andre europæiske lande og i EU's nabolande; opfordrer de serbiske myndigheder til straks at træffe effektive foranstaltninger til at efterforske, forebygge og retsforfølge sådanne aktiviteter;

11. beklager, at Serbien undlod at stemme i forbindelse med FN's Generalforsamlings resolution fra februar 2026 til støtte for en retfærdig og varig fred i Ukraine; mener, at en sådan stemmeadfærd yderligere svækker tilliden til Serbiens strategiske forpligtelse til at følge den europæiske kurs;

12. udtrykker bekymring over, at Serbien fortsat har observatørstatus i den parlamentariske forsamling under Organisationen for Kollektiv Sikkerhed, en sikkerhedsstruktur ledet af Den Russiske Føderation, og fortsat gennemfører en frihandelsaftale med Den Eurasiske Økonomiske Union;

13. beklager, at Serbien i mange andre forhandlingskapitler kun har gjort begrænsede eller slet ingen fremskridt med hensyn til at opfylde benchmarkene for EU-medlemskab; noterer sig oprettelsen af det operationelle team, der skal fremskynde gennemførelsen af EU-relaterede reformer; opfordrer Serbien til at tage konkrete og omfattende tiltag, der viser landets engagement i at gennemføre de reformer, der er nødvendige for landets vej mod medlemskab af EU; gentager, at EU-tiltrædelsesforhandlingerne med Serbien først bør

skride frem, når Serbien tilslutter sig EU's sanktioner mod Rusland, og når der sker målbare og holdbare fremskridt med hensyn til grundprincipperne, navnlig med hensyn til retsstatsprincippet, frie og retfærdige valg, bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet, retsvæsenets uafhængighed, mediefrihed, reform af den offentlige forvaltning og de demokratiske institutioners funktion; opfordrer Kommissionen til nøje at anvende princippet om "grundprincipperne først" og til at afspejle enhver væsentlig tilbagegang i niveauet og intensiteten af den økonomiske støtte, der ydes under førtiltrædelsesinstrumenterne;

14. gentager, at EU-tiltrædelsen er en proces, der vedrører hele samfundet, og opfordrer den serbiske regering til at fremhæve betydningen, fordelene og forpligtelserne ved EU-tiltrædelsen, EU's økonomiske støtte og de tiltrædelsesrelaterede reformer over for den serbiske befolkning; opfordrer EU og dets institutioner til at styrke deres kommunikations- og outreachindsats i Serbien for bedre at fremhæve virkningerne af og fordelene ved EU-støtten;

15. gentager sin opfordring til Serbien om at gøre troværdige fremskridt og øge indsatsen for at bekæmpe udenlandsk og indenlandsk informationsmanipulation og indblanding, herunder desinformation og EU-fjendtlig og antivestlig retorik, der også har en negativ indvirkning uden for Serbien i hele regionen;

16. beklager den lave opbakning til et EU-medlemskab i Serbien, der er resultatet af et langvarigt, manipulerende EU-fjendtligt narrativ, der spredes af regeringskontrollerede medier og af visse højtstående serbiske embedsmænd og medlemmer af regeringspartiet, herunder på højeste niveau; opfordrer Serbien til at bekæmpe desinformation, herunder om Ruslands aggression mod Ukraine, og navnlig til at indstille sine egne statsstøttede desinformationskampagner og samtidig fremme en konsekvent og konstruktiv EU-orientering; opfordrer EU til at udbygge samarbejdet med serbiske ikkestatslige organisationer for at styrke den demokratiske modstandsdygtighed og imødegå hybride trusler; beklager dybt de vedvarende, gennemgående og systematiske antivestlige narrativer i de serbiske medier, hvor EU overvejende fremstilles i et negativt lys, mens Rusland, Kina og i stigende grad USA fremstilles i et positivt lys;

17. noterer sig med særlig bekymring Kommissionens konstatering af, at Serbien ikke har taget nogen skridt til at bekæmpe udenlandsk informationsmanipulation og indblanding; opfordrer Serbien til straks at vedtage og gennemføre en omfattende national ramme for demokratisk modstandsdygtighed, herunder klare institutionelle ansvarsområder, regelmæssig offentlig rapportering og beskyttelse af uafhængige tilsynsorganer; opfordrer EU til at styrke sin strategiske kommunikation og tilstedeværelse i Serbien for at imødegå EU-fjendtlige narrativer; opfordrer de serbiske myndigheder til grundigt at undersøge og opløse eventuelle

desinformationsrelaterede netværk, der opererer fra serbisk territorium, og styrke samarbejdet med EU-medlemsstaterne og partnerlandene om bekæmpelse af hybride trusler og udenlandsk indblanding; opfordrer indtrængende Kommissionen til sammen med de berørte onlineplatforme at afklare, hvorfor en række profiler tilhørende medier, der er kendt for at kritisere den serbiske regering, er blevet suspenderet;

18. afviser på det kraftigste alle påstande fra serbiske embedsmænd om, at EU og nogle af dets medlemsstater siden november 2024 skulle have deltaget i tilrettelæggelsen af studenterprotesterne med henblik på at udløse en "farverevolution"; beklager, at de mest højtstående embedsmænd aktivt spreder konspirationsteorier om, at sammenstyrtningen af taget på en jernbanestation er en sabotagehandling eller et terrorangreb, der blev udført og støttet af EU's medlemsstater; gentager sin stærke fordømmelse af den ulovlige anholdelse og udvisning af EU-borgere, der har fremsat erklæringer til støtte for de protesterende studerende; afviser ligeledes de serbiske myndigheders ubegrundede påstande om, at Kroatien blandede sig og deltog i afholdelsen af lokalvalget i marts 2026; fordømmer alle sådanne falske påstande;

19. fordømmer den uacceptable adfærd, de fornærmelser og smædekampagner og den hadefulde retorik, som er blevet rettet mod medlemmer af Europa-Parlamentet og andre politiske aktører, herunder også medlemmer af Udenrigsudvalget, der besøgte Serbien i januar 2026; beklager i den forbindelse de udtalelser, som Serbiens præsident afgav i september 2025, hvor han omtalte medlemmer af Europa-Parlamentet i nedsættende vendinger;

20. gentager sin bekymring over Kommissionens forsonlige tilgang til Serbien på baggrund af landets årelange tilbagerulning af retsstatsprincippet, demokratiet og de grundlæggende rettigheder samt dets destabiliserende indflydelse på hele regionen; opfordrer indtrængende Kommissionen til at værne om EU's grundlæggende værdier ved at anvende en tydeligere sprogbrug over for Serbien og konsekvent at tage fat på landets betydelige mangler, manglende fremskridt og endda tilbageskridt; glæder sig over de første fremskridt, som kommissæren med ansvar for udvidelse har gjort med hensyn til at tage fat på Serbiens mangler, og den bebudede suspension af midler, der er øremærket til Serbien for lovgivningsmæssige reformer; advarer mod eventuelle systematiske forsøg fra Serbiens side på at hindre nabolandenes fremskridt i retning af EU-medlemskab, især i lyset af landets egen stagnation på vejen mod tiltrædelse; opfordrer Serbien til i højere grad at tilpasse sin visumpolitik til EU's liste over tredjelande, hvis statsborgere har visumpligt;

Demokrati og retsstatsprincippet

21. udtrykker bekymring over den forværrede politiske krise i Serbien på baggrund af de masseprotester, der har fundet sted i hele landet siden november 2024, og som afspejler det serbiske folks reaktion på systemisk korruption og mangel på ansvarlighed og gennemsigtighed i landet; bemærker, at Parlamentets undersøgelsesmission i januar 2026 pegede på stigende polarisering, begrænset parlamentarisk dialog og svækket institutionel tillid som centrale medvirkende faktorer; udtrykker bekymring over, at korruption stadig er fremherskende på mange områder, og bemærker, at fremskridt kræver en stærk politisk vilje til at bekæmpe korruption effektivt og en solid strafferetlig reaktion på korruption på højt niveau;

22. bemærker med bekymring, at Serbien opnåede sit dårligste resultat i to årtier i Transparency Internationals korruptionsindeks i 2025; anser dette for endnu et vigtigt advarselssignal om svage institutioner og utilstrækkelig ansvarlighed; glæder sig over vedtagelsen af den nationale strategi for bekæmpelse af korruption for 2024-2026; opfordrer de serbiske myndigheder til at sikre, at anbefalingerne fra det serbiske råd for korruptionsbekæmpelse efterkommes fuldt ud; giver udtryk for bekymring over uafhængigheden af det serbiske agentur for forebyggelse af korruption;

23. bemærker, at undersøgelserne vedrørende sammenstyrtningen af taget på jernbanestationen i Novi Sad i 2024 stadig pågår, og beklager, at der ikke er sket nogen væsentlige fremskridt; beklager den manglende klarhed, der har præget undersøgelsen, herunder modstridende udtalelser fra embedsmænd, og mulig manipulation eller uagtsom behandling af bevismaterialet; fordømmer på det kraftigste al den uretmæssige indflydelse, som anklagemyndigheden i sagen udsættes for; opfordrer endnu en gang til at sikre fuld gennemsigtighed og ansvarlighed og til at værne om retsvæsenets uafhængighed i sagsbehandlingen;

24. gentager, at Novi Sad-tragedien har afsløret yderligere strukturelle svagheder med hensyn til den offentlige forvaltning, gennemsigtigheden, ansvarligheden og retsstatsprincippet i Serbien, der fortsat er centrale reformområder for ethvert kandidatland, som ønsker EU-medlemskab; advarer mod et tilbagevendende mønster, hvor offentlige kontrakter tildeles og udføres af kinesiske virksomheder uden tilstrækkelig gennemsigtighed, offentlig kontrol og ansvarlighed, og understreger behovet for at sikre fuld overholdelse af EU's standarder og principper for offentlige indkøb;

25. mener, at den bedste måde at løse den politiske krise i Serbien på er ved at afholde reelt frie og retfærdige valg; tilskynder landet til at gennemføre alle ODIHR's henstillinger fuldt ud, på en gennemsigtig og inkluderende vis, og understreger, at dette bl.a. kræver, at presset på vælgerne, herunder intimidering og stemmekøb, bringes til ophør, at misbrug af offentlige og administrative ressourcer forebygges effektivt, at der er lige vilkår for alle politiske aktører, at

mediernes partiskhed imødegås, og at straffriheden for uregelmæssigheder i forbindelse med valg og tilknyttede forbrydelser bringes til ophør, således som ODIHR og Kommissionen gentagne gange har fremhævet;

26. fordømmer på det kraftigste det fjendtlige klima, der prægede lokalvalget, som blev afholdt i ti kommuner den 29. marts 2026, hvor observationsmissioner rapporterede om mange voldelige hændelser, trusler og uregelmæssigheder i forbindelse med afstemningen, herunder intimidering af og pres på vælgerne, angreb på journalister, studerende, aktivister og observatører, vold omkring valgsteder, parallelle valglister og dobbeltregistreringer af vælgere, køb af stemmer, transport af vælgere fra andre byer til valgstederne, razziaer på oppositionspartiernes kontorer, misbrug af administrative ressourcer og manglende lige vilkår; opfordrer de nationale myndigheder til at redegøre for sagen gennem en afgørende, grundig og gennemsigtig undersøgelse; bemærker den høje valgdeltagelse som et positivt tegn på aktivt medborgerskab; understreger, at frie og retfærdige valg kræver en effektiv beskyttelse af det politiske informationsmiljø mod skjult indflydelse, koordineret desinformation og de siddende politikeres misbrug af strukturelle fordele; fordømmer den udbredte atmosfære af vold og intimidering, der regelmæssigt gør sig gældende i forbindelse med valgperioder i Serbien, hvor både journalister og borgere udsættes for systematisk modarbejdelse, fysiske trusler og direkte angreb, hvilket udgør en alvorlig forværring af det demokratiske miljø, hvor de retshåndhævende myndigheder i mange tilfælde undlader at gribe ind;

27. gentager sin opfordring til, at loven om det forenede vælgerregister gennemføres helt og grundigt, herunder når det gælder overholdelsen af lovbestemte frister og sikring af et fuldt og effektivt samarbejde mellem alle relevante statslige institutioner ved revisionen af registret; minder om, at en forbedring af vælgerregistret fortsat er en central anbefaling fra ODIHR og en forudsætning for troværdige valg; understreger, at en korrekt gennemførelse af disse foranstaltninger er afgørende for at sikre offentlighedens tillid til vælgerregistrets nøjagtighed og integritet og dermed offentlighedens tillid til valgprocessen;

28. beklager den stigende vold, de fysiske overfald, den ulovlige overvågning og intimidering, som journalister udsættes for, og som nåede et højdepunkt under lokalvalget i marts 2026 og blev begået af maskerede gerningsmænd; opfordrer til øget ansvarlighed og retsforfølgelse af gerningsmændene; understreger endnu en gang betydningen af pressefrihed for EU-kandidatlandene;

29. er bekymret over den stigende rolle, som informationsmanipulation og indblanding fra eksterne aktører og deres cyberoperationer og indgreb i Serbiens demokratiske valgprocesser spiller;

30. noterer sig med bekymring de igangværende redaktionelle ændringer i medierne og fordømmer det øgede pres på de tilbageværende uafhængige medieaktører som led i en bredere proces, der sigter mod at overtage medierne; fordømmer den fortsatte drift af RT Balkan og Sputnik Srbija, som bruges til at sprede prorussiske narrativer og desinformation i hele Vestbalkanregionen; minder om, at disse netværk anvendes til at omgå europæiske sanktioner over for Rusland; opfordrer indtrængende de serbiske myndigheder til at imødegå hybride trusler og rette fuldstændigt ind efter Rådets afgørelse om suspension af Sputniks og RT's udsendelsesaktiviteter;

31. udtrykker alvorlig bekymring over de ændringer, som nationalforsamlingen vedtog den 28. januar 2026 med sigte på at ændre centrale retsplejelove efter en hasteprocedure uden offentlig høring, inddragelse af retsinstanser eller tilstrækkelig begrundelse; understreger, at dette er endnu et alvorligt tilbageskridt på Serbiens vej mod EU-tiltrædelse, da det svækker retsvæsenets uafhængighed og anklagemyndighedens autonomi yderligere; beklager, at de såkaldte "Mrdić-love" allerede er blevet gennemført ved at nedlægge anklagemyndigheden i sager om organiseret kriminalitet (TOK), hvilket i praksis undergraver de fremskridt, der er gjort inden for retsreformer siden forfatningsreformen i 2022, og dermed gør opfordringen til en senere tilbagekaldelse af lovene overflødig; noterer sig, at gennemførelsen af disse ændringer er blevet standset; opfordrer til en hurtig revision heraf i fuld overensstemmelse med henstillingerne i Venedigkommissionens udtalelse og opfordrer indtrængende de serbiske myndigheder til at fremlægge en klar tidsplan for genoprettelsen af garantier for domstolenes uafhængighed; opfordrer indtrængende Kommissionen til at standse yderligere udbetalinger af midler til Serbien under reform- og vækstfaciliteten på baggrund af de vedtagne ændringsforslag;

32. udtrykker dyb bekymring over Serbiens manglende kontinuitet i det effektive samarbejde med Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust) gennem dets undladelse af at udpege en forbindelsesanklager i tide, hvilket har ført til en midlertidig lukning af landets forbindelseskontor og har haft en negativ indvirkning på det igangværende samarbejde, hvilket angiveligt har medført, at mere end 200 sager er gået i stå eller er blevet berørt; noterer sig den nye udpegelse af forbindelsesanklageren ved Eurojust og opfordrer indtrængende Serbien til at fortsætte et velfungerende retligt samarbejde og til at betragte det retlige samarbejde med EU-agenturer som en central tiltrædelsesforpligtelse; opfordrer de serbiske myndigheder til at sikre et fuldt og konsekvent engagement som en forudsætning for yderligere udbetaling af midler;

33. udtrykker endvidere bekymring over det stigende antal tilfælde af uretmæssig indflydelse på retsvæsenet i Serbien, herunder offentlige

angreb på dommere og anklagere, politiske udtalelser, der undergraver deres uafhængighed, og forsøg på at udøve pres på dem gennem institutionelle og lovgivningsmæssige midler; advarer om, at sådanne praksis risikerer at have en hæmmende effekt på uafhængig beslutningstagning og undergraver offentlighedens tillid til retssystemet yderligere; understreger, at domstolenes uafhængighed skal beskyttes effektivt både i lovgivningen og i praksis; opfordrer de serbiske myndigheder til at afstå fra enhver handling eller retorik, der kan bringe retsvæsenets uafhængighed i fare, og til at sikre et sikkert og gunstigt miljø, hvor dommere og anklagere kan udføre deres arbejde uden at blive udsat for pres; fordømmer serbiske embedsmænds brug af et sprog, der tilskynder til vold;

34. udtrykker bekymring over vedvarende tegn på statslig indblanding, herunder uretmæssig politisk indflydelse på centrale institutioner, tilsynsmyndigheder og den offentlige forvaltning; understreger, at det er afgørende at styrke institutionernes uafhængighed og ansvarlighed for at genoprette offentlighedens tillid og gøre fremskridt på vejen mod EU;

35. udtrykker bekymring over, at præsidentens forfatningsmæssige rolle og upartiskhed undermineres yderligere af konstant valgkamp og partipolitisk aktivisme, herunder gennem kandidatlister til lokalvalg, der bærer præsidentens navn; fordømmer misbruget af offentlige embeder og offentlige midler til partipolitiske formål til fordel for regeringspartiet, herunder, men ikke begrænset til, valgkampagner og mobilisering af vælgere, hvilket i sidste ende fører til, at grænserne mellem staten og regeringspartiet udviskes;

36. beklager, at det afbrudte parlamentariske arbejde i kombination med konstant valgkamp og stærk polarisering bidrager til manglende funktionalitet i nationalforsamlingen; gentager, at Europa-Parlamentet er rede til at støtte nationalforsamlingen og dens medlemmer i de demokratiske processer, der er forbundet med Serbiens vej mod EU, herunder parlamentets korrekte funktion i overensstemmelse med dets forretningsorden, ved at anvende Europa-Parlamentets eksisterende demokratistøtteværktøjer og -initiativer; opfordrer til en yderligere styrkelse af den parlamentariske dialog mellem EU og Serbien og et konstruktivt samarbejde i Europa-Parlamentets Parlamentariske Stabiliserings- og Associeringsudvalg;

37. giver udtryk for dyb bekymring over de systemiske problemer, der er blevet fremhævet ved studenterdemonstrationer og forskellige andre demonstrationer i Serbien, som f.eks. problemer vedrørende borgerlige frihedsrettigheder, magtens tredeling, korruption, miljøbeskyttelse, institutionel og finansiel gennemsigtighed, navnlig i forbindelse med infrastrukturprojekter;

38. udtrykker dyb bekymring over vedtagelsen af lex specialis og den

efterfølgende "autentiske fortolkning" af loven vedrørende det modernistiske Generalštab-kompleks i Beograd, der i praksis tilsidesætter de retlige rammer for beskyttelse af kulturarven og undergraver retssikkerheden; understreger, at sådanne ad hoc-lovgivningsforanstaltninger svækker retsstatsprincippet, den retlige forudsigelighed og retssystemets generelle integritet; opfordrer de serbiske myndigheder til at ophæve disse foranstaltninger og sikre fuld overholdelse af forfatningen samt lovgivningen om beskyttelse af kulturarv og fysisk planlægning;

39. minder om, at loven om finansiering af den autonome provins Vojvodina i henhold til forfatningen burde have været vedtaget senest i 2008; tilskynder derfor regeringen til at forelægge spørgsmålet for parlamentet uden yderligere forsinkelse;

Grundlæggende friheds- og menneskerettigheder

40. gentager sin støtte til den serbiske befolknings, herunder studerendes, grundlæggende ret til frit at udtrykke deres meninger og protestere fredeligt, herunder med henblik på at kræve ansvarlighed og demokratiske reformer, der er direkte knyttet til retsstatsprincippet, og landets tilpasning til EU's principper og værdier;

41. fordømmer, at fredelige demonstranter, studerende, aktivister og journalister i løbet af det seneste år har været udsat for en lang række undertrykkende foranstaltninger, herunder overdreven magtanvendelse og politivold, vilkårlige tilbageholdelser og anholdelser, politisk eksil, ulovlig overvågning, kønsbaseret chikane og trusler på internettet, herunder spredning af intime billeder og videoer uden den berørte persons samtykke, og misbrug af personoplysninger fra offentlige registre til at udøve repressalier mod fredelige demonstranter og andre former for intimidering og uretmæssige bortvisninger; opfordrer til målrettede sanktioner mod enkeltpersoner, der er ansvarlige for alvorlige og systematiske overtrædelser af loven og krænkelser af menneskerettighederne i Serbien;

42. fordømmer den bølge af vold, der er udløst af uformelle bander med tætte forbindelser til regeringspartiet, som opererer ustraffet og angriber demonstranter; opfordrer de serbiske myndigheder til at sikre beskyttelsen af deltagerne i fredelige demonstrationer;

43. efterlyser øjeblikkelig, upartisk og gennemsigtig efterforskning af alle påstande om unødvendig og uforholdsmæssig magtanvendelse og ulovlig overvågning af demonstranter; opfordrer myndighederne til at holde op med at gå efter enkeltpersoner på grund af deres lovlige aktiviteter og til at sikre fuld respekt for de politiske rettigheder;

44. er fortsat dybt foruroliget over rapporter fra bl.a. Amnesty

International og SHARE Foundation, ifølge hvilke de serbiske myndigheder har anvendt ulovlig spyware såsom Pegasus til at overvåge aktivister, journalister, medlemmer af civilsamfundet og borgere, og er dybt bekymret over manglen på tilstrækkelige institutionelle eller uafhængige tilsynsforanstaltninger i forbindelse med tilfælde af brug af spionsoftware; opfordrer den serbiske regering til øjeblikkeligt at sætte en stopper for denne praksis, undersøge alle sager grundigt og drage de skyldige til ansvar; opfordrer indtrængende Kommissionen til at følge op på disse hændelser og lægge pres på de serbiske myndigheder for at sikre en fuldstændig og uafhængig undersøgelse; fordømmer på det kraftigste de uacceptable udtalelser, som Serbiens minister for information og telekommunikation afgav den 4. april 2026 vedrørende politivold mod borgere; udtrykker dyb bekymring over brugen af strategiske retssager mod offentligt engagement (SLAPP) mod undersøgende journalister og civilsamfundsaktivister;

45. udtrykker dyb bekymring over troværdige beskyldninger om brug af et akustisk våben mod fredelige demonstranter; bemærker, at der ikke er iværksat en hurtig og gennemsigtig undersøgelse af hændelsen; minder om Europarådets midlertidige foranstaltning fra april 2025 vedrørende beskyttelse af demonstranter og understreger, at manglende efterforskning af sådanne påstande kan udgøre en overtrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention; opfordrer de serbiske myndigheder til straks at iværksætte en upartisk undersøgelse og sikre, at de ansvarlige stilles til regnskab; bemærker, at Serbien indkøber kinesisk hardware og software til nedsatte priser med henblik på at skærpe overvågningen af sine borgere, navnlig gennem etablering af omfattende videoovervågningssystemer og avanceret ansigtsgenkendelse i det offentlige rum i samarbejde med Huawei som led i "Safe City"-projektet, der gennemføres i Beograd; udtrykker alvorlig bekymring over forlydender om, at de serbiske myndigheder har anvendt EU-førtiltrædelsesmidler til at indkøbe biometrisk og retsmedicinsk software fra "Papilon", et russisk firma, der er omfattet af EU-sanktioner; opfordrer Kommissionen til at sikre fuld overholdelse af EU's restriktive foranstaltninger i alle EU-finansierede programmer; beklager de serbiske myndigheders intimideringskampagne mod fredelige studerende, journalister og aktivister, som anvender en kontroversiel rapport fra den russiske føderale sikkerhedstjeneste (FSB) til urigtigt at beskylde demonstranter for at anvende en lydkanon under protesten på Slavija-pladsen i Beograd den 15. marts 2025; understreger, at det er fuldstændig uacceptabelt og uforeneligt med EU's grundlæggende værdier at bruge frygt som våben til at undertrykke befolkningens uenighed; fordømmer på det kraftigste de seneste angreb fra de højest rangerende serbiske embedsmænd mod medlemmer af Europa-Parlamentet, herunder falske beskyldninger om, at de har spredt løgne og misinformation om protesten;

46. udtrykker dyb bekymring over, at civilsamfundsorganisationer, der slår til lyd for retsstatsprincippet, i stigende grad udsættes for verbale angreb, smædekampagner og pres; udtrykker endvidere bekymring over, at civilsamfundsorganisationer i Serbien står over for stigende udfordringer, herunder restriktive vilkår, finansieringsbegrænsninger, politirazziaer og andre former for intimidering fra statslige myndigheders side; understreger betydningen af at have rammer, der giver lokale, dynamiske civilsamfundsorganisationer mulighed for at deltage i politikudformningen, herunder i EU-integrationsprocesserne, på en inkluderende og meningsfuld måde; opfordrer myndighederne til at sikre et sikkert miljø, hvor civilsamfundet kan operere frit, og til at afstå fra enhver handling, der undergraver dets uafhængighed og arbejde; fordømmer forringelsen af journalisters og mediers arbejdsvilkår; opfordrer indtrængende Serbien til at få vendt tendensen med indskrænkning af ytringsfriheden; bemærker med bekymring, at Serbien i 2025 opnåede sin hidtil laveste placering i det internationale pressefrihedsindeks og rangerede som nr. 96 ud af 180 lande, hvilket placerer landet næstsidst i Europa;

47. udtrykker dyb bekymring over, at der skabes et fjendtligt klima over for uafhængige medier og enkelte journalister gennem verbale angreb fra politiske ledere på højeste niveau; udtrykker alvorlig bekymring over stigningen i antallet af registrerede angreb på journalister i det forløbne år, kombineret med et fald i antallet af retsforfølgelser, hvilket fremmer straffrihed; fremhæver de vedvarende strukturelle problemer inden for medieejerskab, utilstrækkelig regulering og manglen på ægte mediepluralisme; noterer sig med bekymring koncentrationen af medieejerskabet og den uforholdsmæssigt store indflydelse, som regeringsvenlige medier udøver, hvilket begrænser pluralismen og bidrager til spredningen af desinformation; opfordrer de serbiske myndigheder til at sikre et reelt uafhængigt og mangfoldigt mediemiljø i overensstemmelse med europæiske standarder;

48. bemærker med alvorlig bekymring, at Serbiens reguleringsmyndighed for elektroniske medier (REM) fortsat ikke kan fungere effektivt, fordi den fortsat mangler et legitimt og operationelt råd, der er uafhængigt af politisk indblanding; minder om, at nationalforsamlingen for andet år i træk ikke har formået at vælge REM-rådets medlemmer; understreger, at den vedvarende lammelse af REM underminerer det lovgivningsmæssige tilsyn i en periode med øget politisk polarisering; minder om, at Kommissionen gentagne gange har understreget behovet for et fuldt funktionsdygtigt og uafhængigt REM som en afgørende garanti for mediepluralisme; understreger den afgørende betydning af at sikre, at REM er uafhængigt og fungerer effektivt; glæder sig over, at civilsamfundsorganisationer, faglige sammenslutninger og andre godkendte forslagsstillere har deltaget i en inkluderende udvælgelsesproces, trods uregelmæssigheder og proceduremæssige

overtrædelser, og mener, at denne deltagelse understreger behovet for, at resultatet af processen anerkendes for at fjerne grundlaget for at trække behørigt udvalgte kandidater tilbage; mener, at troværdigheden af både processen og det kommende REM-råd kun kan genoprettes ved at vende tilbage til den lovmæssige fase af proceduren og anerkende resultatet af den seneste inkluderende udvælgelsesproces;

49. udtrykker bekymring over det serbiske medielandskabs uafhængighed, troværdighed og integritet; fremhæver navnlig statslige medieforetagenders udbredelse af desinformation og prorussisk propaganda; opfordrer den serbiske regering til at træffe passende foranstaltninger for at sikre gennemsigtighed i medierne, korrekt information og overholdelse af journalistiske standarder; opfordrer indtrængende Serbien til at vende den negative udvikling inden for mediefriheden og tilpasse sig den europæiske lov om mediefrihed[8]; understreger, at det er afgørende at styrke mediekendskabet og den digitale kompetence for at bekæmpe desinformation, udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt EU-fjendtlige narrativer og for at styrke demokratiets modstandsdygtighed; opfordrer Serbien til at videreudvikle og gennemføre omfattende og inkluderende mediekendskabsinitiativer i hele uddannelsessystemet;

50. ser med bekymring på de politiske partiers omfattende indflydelse på udnævnelser i den offentlige sektor, statslige organer, statsejede virksomheder, bestyrelser og centrale tilsynsmyndigheder, da politisk nepotisme undergraver forvaltningens professionalisme og ansvarlighed;

51. understreger betydningen af at værne om den akademiske frihed og institutionelle autonomi i overensstemmelse med principperne for det europæiske område for videregående uddannelse; udtrykker sin dybe bekymring over forlydender om økonomisk, administrativt og fysisk pres på akademiske medarbejdere og om indblanding i universiteternes institutionelle autonomi via statslige foranstaltninger, herunder politiske trusler mod rektoren for universitetet i Beograd og dekaner ved universiteter i hele Serbien, afskedigelser af akademisk personale samt forlydender om politiets indgriben på universitetsområdet; opfordrer de serbiske myndigheder til straks at bringe denne praksis til ophør og fuldt ud respektere universiteternes autonomi i overensstemmelse med den europæiske menneskerettighedskonvention; fordømmer det politiske pres, der udøves på universiteter og andre forskningsinstitutioner; fordømmer bagvaskelsen af professorer, forskere og andet

---

8 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1083 af 11. april 2024 om oprettelse af en fælles ramme for medietjenester i det indre marked og om ændring af direktiv 2010/13/EU (den europæiske forordning om mediefrihed), (EUT L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

akademisk personale i regeringsvenlige medier; fordømmer den politirazzia, der blev vist i regeringsvenlige tabloidmedier, mod Beograd Universitets lokaler som endnu en form for pres og intimidering af den akademiske verden og den akademiske frihed;

52. bemærker med bekymring, at den serbiske regerings adfærd på området for uddannelse og akademisk frihed undergraver standarderne i kapitel 25 og 26, som er de eneste to kapitler, Serbien foreløbigt har afsluttet; opfordrer Kommissionen til at vurdere, om betingelserne for en foreløbig afslutning af kapitel 25 og 26 fortsat er opfyldt;

53. udtrykker alvorlig bekymring over den stigende politiske indblanding i kulturinstitutioner i Serbien, herunder pres på den kunstneriske programlægning, ledelsesstrukturerne og finansieringsbeslutningerne samt på institutioner og fagfolk inden for beskyttelsen af kulturarv; noterer sig rapporter om begrænsninger i adgangen til kulturelt indhold, der undergraver borgernes ret til at deltage i kulturlivet, aflysninger af kulturprogrammer, afskedigelser af kulturarbejdere og pres på eksperter, der arbejder med beskyttelse af kulturarven; understreger, at kunstnerisk ytringsfrihed, institutionel autonomi og faglig uafhængighed er en integreret del af det demokratiske samfund; opfordrer de serbiske myndigheder til fuldt ud at respektere disse principper i overensstemmelse med europæiske standarder og den europæiske menneskerettighedskonvention samt til at indføre en gennemsigtig, meritbaseret og upolitisk kulturforvaltning, der sikrer en retfærdig og uafhængig fordeling af offentlige midler og et gunstigt miljø for den kulturelle og kreative sektor uden politisk indblanding;

54. gentager, at Serbien skal sikre en konsekvent og effektiv gennemførelse af de lovgivningsmæssige og institutionelle rammer for beskyttelse af grundlæggende rettigheder, navnlig med hensyn til politikker, der vedrører vold mod kvinder, afinstitutionalisering og vold mod børn; udtrykker bekymring over det vedvarende høje omfang af kønsbaseret vold i Serbien, herunder dens digitale dimension, og opfordrer de serbiske myndigheder til at sikre en reaktion med passende handlingsplaner, finansiering og gennemførelsesmekanismer;

55. opfordrer Serbien til at sikre respekt for alle nationale mindretals rettigheder i praksis og til at udvise et ægte engagement i at løse udestående spørgsmål, herunder adgang til uddannelse, information, en specifik plads i medierne, finansiering, faciliteter og religiøse tjenester på mindretalssprog og fuld repræsentation på alle forvaltningsniveauer, i overensstemmelse med princippet om gensidighed, når det er muligt, og med alle relevante europæiske standarder; beklager, at der siden 2025 ikke har været nogen repræsentation af nationale mindretal på ministerplan, navnlig hvad

angår ansvarsområdet menneskerettigheder og mindretalsrettigheder; understreger, at selv om Serbiens retlige og politiske rammer for beskyttelse af nationale mindretal i store træk er på plads, er der stadig betydelige mangler i forbindelse med den effektive og konsekvente gennemførelse heraf; bemærker den betydelige forsinkelse med udarbejdelsen af en ny handlingsplan for virkeliggørelsen af nationale mindretals rettigheder, som blev endeligt vedtaget den 28. maj 2026, og understreger det presserende behov for, at Serbien gennemfører den omgående; opfordrer til yderligere konkrete foranstaltninger, herunder klare tidsfrister, tilstrækkelige ressourcer og robuste overvågningsmekanismer; opfordrer til en fuldstændig gennemførelse af lovgivningen om bekæmpelse af forskelsbehandling og til en intensivering af bestræbelserne på at sikre ikkediskriminerende behandling af alle nationale og andre mindretal; opfordrer til effektiv efterforskning og domfældelse for hadmotiverede forbrydelser; fordømmer på det kraftigste angreb på, intimidering af og chikanerier mod mindretalssamfund, herunder slovakker, rumænere, bulgarere og kroater, og regeringsvenlige mediers brug af etniske ukvemsord; understreger, at målbare og verificerbare fremskridt inden for beskyttelse af mindretal bør behandles som en del af grundprincipklyngen med klare benchmarks og overvågning;

56. fremhæver, at adgangen til uddannelse på mindretalssprog fortsat er begrænset i praksis og skal sikres på alle niveauer uden forsinkelser eller administrative hindringer i overensstemmelse med de grundlæggende mindretalsrettigheder; opfordrer Serbien til at beskytte og fremme sine nationale mindretals kulturarv og traditioner, navnlig for at skabe en positiv atmosfære for uddannelse på mindretalssprog, og beklager krænkelsen af mindretals rettigheder på dette område; understreger behovet for fuldt ud at stille et tilstrækkeligt antal lærere, lærebøger og materialer til rådighed; opfordrer Serbien til at afstå fra at udnytte nationale mindretals nationale identitet og fordømmer på det kraftigste de registrerede tilfælde af hadefuld tale over for nogle af dem;

57. anerkender den rolle, som nationale mindretalsråd spiller, men udtrykker bekymring over deres begrænsede kapacitet og opfordrer til tilstrækkelig finansiel og institutionel støtte for at sikre deres uafhængighed;

58. fordømmer på det kraftigste de serbiske myndigheders forsøg på at undergrave den nationale identitet for befolkningsgrupper i landet; udtrykker i den forbindelse bekymring over fremme af narrativer, som f.eks. den såkaldte "Shoppi-nation", der forsøger at udslette den bulgarske befolkningsgruppes eksistens og fornægte dens historiske rødder, kulturarv og ret til selvidentificering, som er beskyttet i henhold til folkeretten; opfordrer Serbien til at sikre retten til at anvende navne og sprog, der er specifikke for mindretalsgrupper,

herunder for kvinder i den bulgarske befolkningsgruppe; udtrykker bekymring over den demografiske tilbagegang for visse mindretalsgrupper;

59. opfordrer den serbiske regering til at sikre lige rettigheder for det kroatiske mindretal i Serbien, ligesom det serbiske mindretal har lige rettigheder i Kroatien, og til at udvise et ægte engagement i at løse udestående spørgsmål i tilknytning til det kroatiske mindretal; beklager Serbiens tiltag i forbindelse med at tilegne sig den kroatiske kulturarv og oprindelsen til landets litterære tradition eller rejse tvivl om det kroatiske sprogs status; glæder sig samtidig over godkendelsen af førskoleundervisning på kroatisk i Tavankut; forventer, at den fulde gennemførelse vil begynde med det samme, og opfordrer de nationale og lokale myndigheder til at fortsætte deres dialog med det kroatiske nationale råd;

60. fremhæver situationen for det rumænske mindretal i Serbien og opfordrer myndighederne til at træffe alle foranstaltninger for at sikre, at det fuldt ud kan udøve sine sproglige, religiøse, uddannelsesmæssige og kulturelle rettigheder, herunder ved at lette adgangen til undervisning, religiøse tjenester og medier på rumænsk, og til at fremme inkluderende politikker, der sikrer dets medlemmers identitet og deltagelse i det offentlige liv; opfordrer de serbiske myndigheder til at afstå fra at skelne mellem vlacher og rumænere; beklager situationen for den rumænskortodokse kirke i Serbien, som ikke er officielt anerkendt af staten som en traditionel kirke, hvilket skaber betydelige udfordringer for rumænske kirker og præster, når de skal afholde gudstjenester for det rumænske samfund;

61. gentager sin bekymring over den restriktive og vilkårlige håndhævelse af loven om permanent og midlertidigt ophold i forbindelse med passiviseringen af adresser for tusindvis af albanere i den sydlige del af Serbien; opfordrer indtrængende indenrigsministeriet til så hurtigt som muligt at offentliggøre omfattende statistik over de borgere, der er passiviseret mellem 2011 til 2024 i Medveda, Bujanovac og Preševo, med angivelse af deres nationalitet/etnicitet; understreger, at ministeriet for offentlig administration og lokal selvstyre skal stoppe processen med at fjerne borgere med passiviserede adresser fra den nationale valgliste;

62. opfordrer Serbien til at sikre fuld gennemførelse af strategien for integration af romaer, herunder tilstrækkelig finansiering, koordinering og overvågning med deltagelse af romasamfund; opfordrer til, at der træffes foranstaltninger for at sikre lige adgang til uddannelse og forhindre segregering;

63. udtrykker bekymring over religiøse institutioners stigende politiske indflydelse og opfordrer myndighederne til at sikre respekt for sekularisme, ligebehandling og fuld anerkendelse af alle religiøse

samfund;

64. fordømmer det fortsatte klima af fjendtlighed, forskelsbehandling og hadefuld tale mod LGBTIQ+-personer i Serbien; opfordrer Serbien til at forbedre gennemførelsen af love om hadforbrydelser, hadefuld tale og bekæmpelse af forskelsbehandling; opfordrer de serbiske myndigheder til straks at genoptage lovgivningsprocessen vedrørende loven om ligestilling mellem kønnene og loven om partnerskaber mellem personer af samme køn med henblik på at styrke beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder og sikre overensstemmelse med de europæiske standarder for ligebehandling og ikkeforskelsbehandling;

65. bemærker, at rapporten om menneskehandel fremhæver, at de relevante myndigheder i Serbien ikke fuldt ud opfylder minimumsstandarderne for bekæmpelse af menneskehandel, selv om de har udvist en øget indsats i forhold til den foregående rapporteringsperiode; opfordrer myndighederne til at afhjælpe disse mangler ved at styrke de offercentrerede tilgange, sikre en effektiv og afskrækkende retsforfølgning, forbedre det tværinstitutionelle samarbejde og styrke samarbejdet med civilsamfundet i overensstemmelse med internationale standarder.

Forsoning og gode naboskabsforbindelser

66. forventer, at Serbien samarbejder fuldt ud med Kosovo om endelig at retsforfølge gerningsmændene bag terrorangrebene i Banjska i 2023; fordømmer, at Serbien endnu ikke har retsforfulgt de skyldige, navnlig Milan Radoičić, den tidligere næstformand for Srpska Lista; gentager, at alle personer, der er ansvarlige for voldshandlinger, skal stilles til ansvar og stilles for retten omgående i overensstemmelse med retsstatsprincippet og en retfærdig rettergang; fordømmer på det kraftigste angrebet på Ibër-Lepenc/Ibar-Lepenac-kanalen i det nordlige Kosovo i november 2024 og opfordrer indtrængende til, at gerningsmændene hurtigt pågribes og retsforfølges; opfordrer Serbien til straks at reagere på Kosovos anmodning fra januar 2025 om gensidig retshjælp i forbindelse med dette angreb og til at samarbejde fuldt ud i forbindelse med efterforskningen;

67. anerkender Serbiens vigtige rolle i Vestbalkanregionen og fordømmer på det kraftigste enhver handling eller ethvert forsøg på at hævde en indflydelsessfære, der ville undergrave nabolandenes suverænitet og territoriale integritet;

68. minder om, at en normalisering af forbindelserne med Kosovo og gennemførelsen af alle aftaler, der er indgået inden for rammerne af dialogen mellem Beograd og Pristina, fortsat er en integreret del af og et grundlæggende og uundgåeligt element i Serbiens europæiske perspektiv; understreger, at konkrete, bæredygtige og

kontrollerbare fremskridt på dette område er afgørende for at styrke den regionale stabilitet og fremme ethvert europæisk perspektiv; understreger, at en normalisering ikke kan betragtes som et sekundært anliggende, men skal forblive en absolut politisk prioritet; understreger betydningen af at styrke EU's mæglingsbestræbelser mellem parterne yderligere med henblik på at komme ud af det nuværende dødvande;

69. gentager, at gode naboskabsforbindelser og regionalt samarbejde fortsat er afgørende elementer i udvidelsesprocessen; understreger betydningen af, at Serbien udvikler gode naboskabsforbindelser, navnlig ved at gennemføre aftaler med EU-medlemsstaterne;

70. understreger, at europæisk integration ikke kan gå hånd i hånd med begrebet "den serbiske verden", der har til formål at undergrave fred og stabilitet i regionen; understreger, at sådanne narrativer er i modstrid med principperne om gode naboskabsforbindelser og regionalt samarbejde, som er centrale elementer i EU-tiltrædelsesprocessen; understreger, at sådanne narrativer truer processen med normalisering af forbindelserne med Republikken Kosovo; opfordrer de serbiske myndigheder til at afholde sig fra retorik og handlinger, der kan give næring til regionale spændinger;

71. fordømmer på det kraftigste tilbagevendende tilfælde af hadefuld tale, fjendtlig retorik og provokerende fortællinger rettet mod nabolandene, navnlig Bulgarien, Kroatien, Kosovo og Albanien, herunder fra offentlige embedsmænd og medier; understreger, at en sådan diskurs er uforenelig med europæiske værdier og undergraver tilliden, forsoningen og den regionale stabilitet; opfordrer de serbiske myndigheder til aktivt at imødegå hadefuld tale, sikre ansvarlighed og fremme et klima af respekt og konstruktiv dialog i regionen;

72. gentager endnu en gang sin opfordring til at forbedre kvaliteten af dialogen gennem kvinders deltagelse, øget gennemsigtighed for offentligheden og meningsfuld inddragelse af civilsamfundet;

73. giver endnu engang udtryk for sin fulde støtte til den EU-støttede dialog og glæder sig over Peter Sørensens udvidede mandat som EU's særlige repræsentant for dialogen mellem Beograd og Pristina indtil den 29. februar 2028;

74. gentager betydningen af et konstruktivt engagement fra Kosovos og Serbiens myndigheders side med henblik på at fremme gennemførelsen af aftalen om vejen til normalisering og gennemførelsesbilaget hertil, som fortsat har gyldighed og er juridisk bindende for begge parter; opfordrer både Kosovo og Serbien til at gennemføre Bruxelles- og Ohridaftalerne fuldt ud, herunder gennem oprettelsen af sammenslutningen/fællesskabet af kommuner med serbisk flertal, til at ophæve Serbiens modstand mod

Kosovos medlemskab af regionale og internationale organisationer og til at undgå ensidige handlinger, der kan underminere dialogprocessen;

75. fordømmer den gentagne negative, aggressive og chauvinistiske retorik fra serbiske politiske ledere rettet mod nabolande og befolkningsgrupper, som undergraver bestræbelserne på at etablere gode naboskabsforbindelser, herunder i forbindelse med den forfatningsstridige fejring af Republika Srpska-dagen, der truer Bosnien-Hercegovinas stabilitet og territoriale integritet; opfordrer Serbien til at afstå fra eskalerende narrativer og sikre, at dets sikkerheds- og forsvarspolitikker er i overensstemmelse med europæiske værdier og gode naboskabsforbindelser;

76. fordømmer den serbiske præsidents aggressive og opildnende retorik over for nabolande, når han uden beviser hævder, at Kroatien, Albanien og Kosovo forberedte sig på at angribe Serbien, og brugte dette som et påskud for at købe kinesiske supersoniske missiler;

77. beklager, at Serbien fortsat forsøger at isolere sit naboland Kosovo fra den internationale scene ved at føre kampagne imod en anerkendelse af landet eller ved at udelukke landet fra internationale organisationer; opfordrer Serbien til at ophøre med at modsætte sig Kosovos ansøgning om at blive medlem af Europarådet, da dette er i modstrid med aftalen fra 2013 mellem Kosovo og Serbien om en normalisering af forbindelserne;

78. opfordrer Serbien til at anlægge en mere aktiv tilgang, når det drejer sig om at håndtere benægtelse af krigsforbrydelser og historisk revisionisme, navnlig i forbindelse med krigene i Kroatien, Bosnien-Hercegovina og Kosovo; opfordrer de serbiske myndigheder til at skabe retfærdighed for ofrene ved at anerkende og respektere domstolsafgørelser om krigsforbrydelser, bekæmpe straffrihed for krigsforbrydelser og støtte nationale anklagere i at retsforfølge gerningsmænd; fordømmer på det kraftigste den udbredte offentlige benægtelse af internationale domme for krigsforbrydelser, herunder benægtelsen af folkedrabet i Srebrenica; opfordrer til, at benægtelse af krigsforbrydelser og forherligelse af krigsforbrydere indføjes i straffeloven med henblik på at retsforfølge enhver form for benægtelse af krigsforbrydelser, der er fastslået ved domme afsagt af Krigsforbrydertribunalet vedrørende det Tidligere Jugoslavien og Den Internationale Domstol;

79. beklager, at Serbien ikke har udvist en reel forpligtelse til at håndtere sin fortid og efterforske og retsforfølge krigsforbrydelser effektivt, hvilket afspejles i, at landet ikke har anklaget mistænkte på højt plan, at der ikke har været en offentlig chefanklager for krigsforbrydelser siden 2023, og at der er en udbredt offentlige benægtelse af domme i internationale krigsforbrydelser, herunder

benægtelsen af folkedrabet i Srebrenica; beklager, at regeringspartiet og regeringsvenlige medieforetagender fortsat støtter dømte krigsforbrydere, hvilket giver mulighed for historisk revisionisme og hadefuld tale;

80. gentager sit standpunkt om vigtigheden af at åbne og offentliggøre krigstidsarkiver og gentager sin opfordring til, at de tidligere jugoslaviske arkiver åbnes, og navnlig til, at der sikres adgang til sagsmapperne fra den tidligere jugoslaviske efterretningstjeneste (UDBA) og den jugoslaviske folkehærs kontraspionagetjeneste (KOS), og at sagsmapperne gives tilbage til de respektive efterfølgende regeringer, hvis de anmoder om det;

81. understreger behovet for et meningsfuldt regionalt samarbejde i håndteringen af krigsforbrydelser ved at undgå konflikter mellem jurisdiktioner og sikre, at krigsforbrydelser retsforfølges uden forskelsbehandling, og understreger, at alle udestående spørgsmål i denne henseende skal løses fuldt ud;

82. bemærker, at uløste sager om "forsvundne personer" fortsat er et alvorligt problem og en betydelig hindring for en normalisering af forbindelserne; opfordrer indtrængende Serbien til at gøre et større forsoningsarbejde og anlægge en mere aktiv tilgang; opfordrer Serbien til fuldt ud at samarbejde med de retlige myndigheder i EU-medlemsstaterne i deres efterforskning af krigsforbrydelser, herunder dem, der involverer forbrydelser mod forsvundne personer, og til at formidle alle relevante oplysninger, der gør det muligt at identificere dem; opfordrer til et meningsfuldt bilateralt samarbejde med de andre berørte stater gennem hurtig udveksling af oplysninger, herunder gennem adgang til dokumentation og arkiver og gennem løsning af sager om forsvundne personer, bilæggelse af arvesager, retsforfølgning af krigsforbrydelser og tilbagelevering af kulturgenstande; opfordrer indtrængende Serbien til endelig at vedtage den længe bebudede lov om forsvundne personer på en reel inkluderende og gennemsigtig måde;

83. fordømmer brugen af den serbiskortodokse kirke som et redskab til at udbrede serbisk indflydelse i hele regionen og opfordrer religiøse ledere i landet til at fremme budskaber, der tilskynder til gode naboskabsforbindelser og forståelse mellem forskellige lande og religioner i regionen, og til at bidrage aktivt til at forhindre en konfrontationskultur; opfordrer til beskyttelse af religiøse mindretal i Serbien og Kosovo og til sikring af adgang til religiøse samlingssteder;

Socioøkonomiske reformer

84. minder om, at støtte fra reform- og vækstplanen er betinget af respekt for effektive demokratiske mekanismer, herunder et parlamentarisk flerpartisystem, frie og retfærdige valg, pluralistiske

medier, et uafhængigt retsvæsen, retsstatsprincippet, efterlevelse af alle menneskerettighedsforpligtelser og et konstruktivt engagement i normaliseringen af forbindelserne med Kosovo; bemærker med bekymring, at Kommissionen i januar 2026 ikke desto mindre godkendte den første frigivelse af midler til Serbien inden for rammerne af reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan; anmoder Kommissionen om at forklare, hvordan Serbien opfyldte forudsætningerne for dette; bemærker, at ydelse af finansiering til Serbien sender et forkert signal til andre lande, der ønsker EU-medlemskab, og antyder, at der kan opnås EU-midler uden reelle fremskridt med tiltrædelsesrelaterede reformer; mener, at EU-finansiering bør støtte landets demokratiske reformer bedre; opfordrer til, at den relevante eksisterende og fremtidige EU-finansiering omprogrammeres for at omdirigere flere midler til støtte for reformer af retsvæsenet, foranstaltninger til bekæmpelse af korruption, uafhængige medier og civilsamfundsorganisationer og den uafhængige kulturelle sektor med henblik på at støtte deres kritiske arbejde; understreger, at støtte, der kanaliseres gennem den serbiske regering, straks bør suspenderes, da der ikke er gjort klare og troværdige fremskridt med hensyn til retsstatsprincippet, mediefrihed og valgforhold;

85. bemærker, at EU-tiltrædelsesprocessen er baseret på indbyrdes tilnærmelse af national lovgivning til gældende EU-ret; understreger behovet for en yderligere indsats for at gennemføre reformer af forvaltningen af de offentlige finanser og den offentlige forvaltning og for at håndtere de fortsatte begrænsninger af den administrative kapacitet gennem vedvarende EU-investeringer i kapacitetsudvikling af høj kvalitet og videndelingsrammer; opfordrer Serbien til at intensivere indsatsen og øge investeringerne i den socioøkonomiske udvikling af landets grænseregioner for at imødegå affolkning og sikre, at indbyggerne har adgang til vigtige tjenester, herunder erhvervsmuligheder, sundhedspleje og uddannelse;

86. opfordrer EU og landene på Vestbalkan til at etablere en ramme for samarbejde mellem Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) og anklagemyndighederne på Vestbalkan og til hurtigt at indgå bilaterale samarbejdsordninger med EPPO, så det sikres, at EPPO kan udøve sine beføjelser effektivt ved hjælp af IPA III-midler og faciliteten for Vestbalkan i modtagerlandene; opfordrer til, at midler under det fremtidige instrument for et globalt Europa udbetales i henhold til strenge konditionalitetskrav vedrørende retsstatsprincippet;

87. udtrykker bekymring over omfanget og rækkevidden af tildelte kontrakter, der er undtaget fra den eksisterende lovgivningsramme for offentlige indkøb;

88. glæder sig over Kommissionens forslag om at indlede forhandlinger med Serbien og andre lande på Vestbalkan med henblik på deres

integration i EU's "roaming til hjemmetakst"-ordning; fremhæver, at en udvidelse af ordningen om roaming til hjemmetakst-området til Vestbalkan vil give håndgribelige fordele for både borgere og virksomheder ved at fremme mellemfolkelige kontakter, styrke de økonomiske bånd, støtte uddannelsesudvekslinger og lette turismen; opfordrer til en hurtig vedtagelse af forhandlingsmandaterne og rettidig indgåelse af bilaterale aftaler med partnerne på Vestbalkan;

89. glæder sig over, at banker i Serbien officielt er begyndt at gennemføre grænseoverskridende eurotransaktioner gennem det fælles eurobetalingsområde (SEPA);

90. bemærker med beklagelse de demografiske udfordringer, som Serbien står over for på grund af en aldrende befolkning og de lave fødselstal, der forværres af udvandringen af unge som følge af politisk usikkerhed og socioøkonomiske vanskeligheder;

91. opfordrer Serbien til at styrke beskyttelsen af sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen ved at vedtage specifikke nationale politikker om psykosociale og nye risici, herunder i gig- og platformøkonomien, og ved at garantere arbejdstagere en effektiv ret til at være offline; opfordrer Serbien til at sikre, at hushjælp er fuldt ud omfattet af lovgivningen om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og effektivt beskyttet i praksis, herunder gennem passende arbejdstilsyn og håndhævelsesmekanismer; opfordrer Serbien til at sikre lige løn til kvinder og mænd ved at træffe effektive foranstaltninger, der kan give målbare fremskridt med hensyn til at nedbringe den kønsbestemte lønforskel;

92. opfordrer Serbien til at bringe sin lovgivning om strejkeretten i overensstemmelse med ILO's standarder; opfordrer Serbien til at intensivere bestræbelserne på at nedbringe den kønsbetingede forskel i beskæftigelsesfrekvensen og fremme målbare fremskridt med hensyn til repræsentationen af kvinder i ledende stillinger;

93. bemærker, at den sociale dialog og høringen af arbejdsmarkedets parter fortsat er svag, og opfordrer myndighederne til at styrke de kollektive overenskomstforhandlinger, både retligt og i praksis, og til at anvende reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan til at støtte kapacitetsopbygningen hos arbejdsmarkedets parter; bemærker, at udbetalingen af midler fra reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan fortsat skal være betinget af inddragelsen af arbejdsmarkedets parter i udarbejdelsen af reformdagsordenen;

94. gentager behovet for, at Serbien styrker gennemsigtigheden med hensyn til undersøgelsen af udenlandske direkte investeringer;

Energi, miljø, bæredygtig udvikling og konnektivitet

95. bemærker den politisk følsomme udvikling med hensyn til olie- og gasselskabet Naftna Industrija Srbije (NIS) og omdannelsen af dets

ejerskabsstruktur i betragtning af de sanktioner, som USA har indført, og den ejermajoritet i NIS, som de russiske virksomheder Gazprom og Gazprom Neft besidder; noterer sig EU's og Kroatiens engagement og støtte til at finde en bæredygtig løsning på denne krise; er af den opfattelse, at det er et afgørende sikkerhedspolitisk mål for Serbien at vænne sig fra sin afhængighed af russisk energi;

96. opfordrer de serbiske myndigheder til hurtigst muligt at intensivere bestræbelserne på at diversificere gasforsyningskilder, herunder gennem forbedret regional sammenkobling, investeringer i vedvarende energi og tilpasning til EU's energidiversificeringsstrategi; beklager, at de seneste drøftelser til trods for Serbiens bestræbelser på at sprede sin energiforsyning væk fra Rusland har ført til en ny aftale om gasimport med Rusland, der undergraver landets fremskridt i retning af tilpasning til EU's energipolitik og rejser alvorlige spørgsmål om Serbiens tilsagn om at reducere sin strategiske afhængighed af russiske energikilder; bemærker, at energidiversificering kan ses som en del af landets strategiske orientering;

97. gentager, at det er vigtigt at beskytte miljømæssige standarder i Serbien, navnlig for så vidt angår mineprojekter, men samtidig overholde lokalsamfundenes rettigheder fuldt ud;

98. opfordrer Serbien til på behørig og gennemsigtig vis at undersøge og evaluere indgående udenlandske direkte investeringer, navnlig med hensyn til miljøstandarder og bæredygtighed; udtrykker bekymring over den rapporterede miljøforringelse og sociale indvirkning i forbindelse med store udvindingsprojekter og over de alvorlige miljø- og folkesundhedsmæssige virkninger af minedrift og industrielle aktiviteter, der involverer kinesiske investorer, som har ført til en intensiveret udnyttelse af kobber, guld og andre sjældne materialer i kommunerne Bor og Majdanpek; understreger, at Serbien skal beskytte sin forfatningsmæssige orden fuldt ud, sikre streng overholdelse af miljøstandarderne og beskytte de lokale og nationale mindretalsgruppers rettigheder, når det godkender og gennemfører sådanne projekter; opfordrer de serbiske myndigheder til at sikre fuld gennemsigtighed, ansvarlighed og rettidig omhu i forbindelse med offentlige udbud og koncessionsprocesser, der involverer udenlandske statsejede virksomheder, herunder kinesiske kontrahenter;

99. er bekymret over de nylige blokader ved grænseovergange til Schengenområdet af erhvervschaufførere fra landene på Vestbalkan i forbindelse med gennemførelsen af EU's ind- og udrejsesystem (EES), hvilket truer levevilkårene for mennesker i kandidatlandene og potentielt forstyrrer forsyningskæder i EU; opfordrer Kommissionen til – i tæt samarbejde med medlemsstaterne – at vurdere mulige pragmatiske og juridisk holdbare løsninger, der skaber den rette balance mellem transportsektorens operationelle

forhold og behovet for at bevare Schengenreglernes integritet, hvorved passende sikkerhedsforanstaltninger bliver sikret og enhver form for misbrug forhindret;

100. opfordrer Serbien til at øge sine bestræbelser på at gennemføre det relevante miljø- og klimaregelværk og til at sikre korrekt anvendelse af miljøbeskyttelsesstandarder; opfordrer indtrængende de serbiske myndigheder til at forbedre gennemsigtigheden i og miljøkonsekvensvurderingen af alle investeringer, herunder investeringer fra Kina og Rusland; hilser vedtagelsen af loven om miljøkonsekvensvurdering og loven om strategisk miljøvurdering velkommen; understreger dog, at en effektiv gennemførelse fortsat er afgørende, navnlig med hensyn til at sikre, at alle projekter er underlagt fuldstændige og gennemsigtige vurderingsprocedurer, at offentlig deltagelse er meningsfuld og rettidig, og at ingen administrativ praksis gør det muligt for projekter at omgå omfattende miljøkontrol;

101. opfordrer Serbien til at fremskynde sin tilpasning til fugledirektivet og habitatdirektivet og til i væsentlig grad at intensivere bestræbelserne på at kortlægge og på forhånd udpege lokaliteter til Natura 2000-nettet med henblik på at opfylde de centrale forpligtelser i henhold til kapitel 27 og på at udvide og effektivt forvalte beskyttede områder, herunder styrke håndhævelsen mod kriminalitet i forbindelse med vilde dyr og planter; udtrykker bekymring over det stigende pres fra udvindingsindustrien på områder med høj biodiversitet, herunder beskyttede områder og skovøkosystemer med gamle vækster; gentager sin beklagelse over manglen på handling i forbindelse med forurening, herunder af Dragovishtitsa-floden, der er forårsaget af minedrift i regionen, og dens skadelige indvirkning på lokalbefolkningens sundhed og miljøet;

°

° °

102. pålægger sin formand at sende denne beslutning til formanden for Det Europæiske Råd, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og medlemsstaternes regeringer og parlamenter og sørge for, at denne beslutning oversættes til serbisk og sendes til Serbiens præsident, regering og nationalforsamling.